

PASSFR.EU

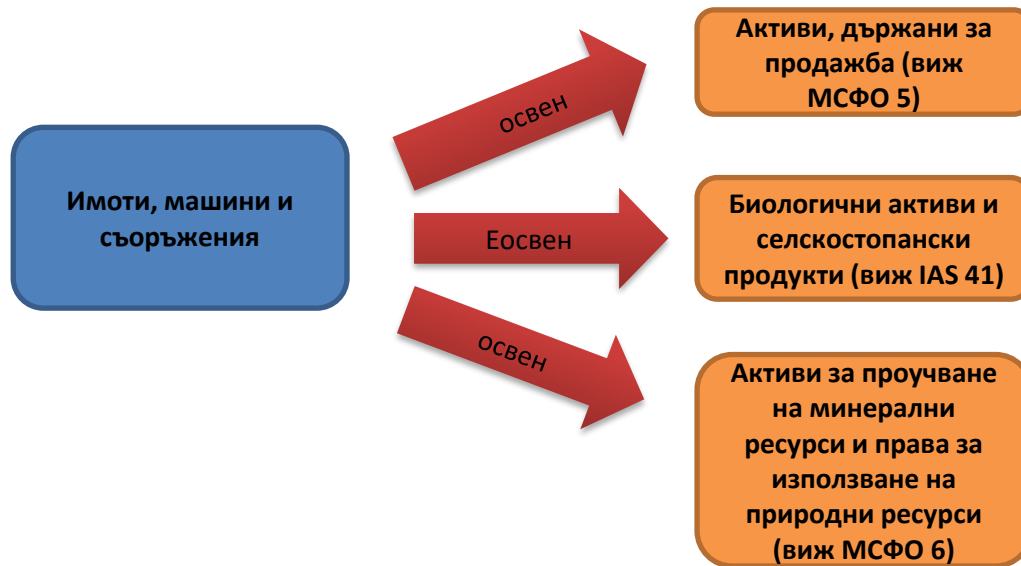
A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Международен счетоводен стандарт 16 Имоти, машини и съоръжения

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ЦЕЛ И ОБХВАТ

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Имоти, машини и
съоръжения

активите, които предприятието очаква да използва за повече от един отчетен период за целите на: производство или доставка на стоки и услуги; наем и др.

Цена на придобиване

сумата на платените парични средства или справедливата стойност на друго възнаграждение, дадено за придобиване на актива

Справедлива стойност

цената, която би била получена за продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в редовна транзакция между пазарни участници към датата на измерване

Балансова стойност

сумата на актива в отчета за финансовото състояние, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Амортизация

разпределението на амортизируемата сума на актив през неговия полезен живот

Амортизируема сума

стойността на актива във финансовите отчети минус неговата остатъчна стойност

Остатъчна стойност

очакваната сума, която дадено предприятие би получило в момента от освобождаване от актива, след приспадане на очакваните разходи за освобождаване, ако активът вече е на възрастта и в състоянието, очаквано в края на своя полезен живот

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Загуба от обезценка

превишението на балансовата стойност на актива над неговата възстановима стойност

Полезният живот на един актив

определя се от: периода, през който активът ще се използва или количеството продукция, която ще бъде произведена с него

Възстановима сума

по-високата от справедливата стойност на актива, намалена с разходите за освобождаване от употреба, и стойността му в употреба

ПРИЗНАВАНЕ

Условия за признаване

очакват да получат икономически ползи от този актив

цената на този актив може да бъде надеждно определена

и

КОНКРЕТЕН СЛУЧАЙ НА ПРИЗНАВАНЕ:

ПОКУПКА НА НЯКОЛКО АКТИВА НА ОБЩА ЦЕНА

ПРИМЕР: ПОКУПКА НА НЯКОЛКО АКТИВА

Случай: Закупени гаражи, земя и камиони за общо 300 000 BE.

Пазарна цена на актива:

- ✓ гаражи: BE140,000
- ✓ земя: BE110,000
- ✓ камиони: BE100,000

Question: At what value are property, plant and equipment initially recognised?

Решение:

$$1. \text{Относителен дял} = \frac{\text{Справедлива стойност на актива}}{\text{Общо справедлива стойност на всички активи}}$$

$$\text{Гаражи} = \frac{\text{BE140,000}}{\text{BE350,000}} = 0.4$$

$$\text{Земя} = \frac{\text{BE110,000}}{\text{BE350,000}} = 0.31$$

$$\text{Камиони} = \frac{\text{BE100,000}}{\text{BE350,000}} = 0.29$$

2.Разпределение на общата пазарна цена между активите

$$\text{Гаражи} = \text{BE300,000} \times 0.4 = \text{BE120,000}$$

$$\text{Земя} = \text{BE300,000} \times 0.31 = \text{BE93,000}$$

$$\text{Камиони} = \text{BE300,000} \times 0.29 = \text{BE87,000}$$

ОЦЕНЯВАНЕ

Въпрос: На каква стойност се оценяват първоначално имотите, машините и съоръжението?

**Първоначално оценяване по
цена на придобиване**

Какво включва цената на придобиване?

Цена на придобиване

=

Покупна цена минус търговски отстъпки

+

Мита и данъци, които предприятието не може да възстанови

+

Разходи, пряко свързани с доставката: разходи за заплати и осигуровки; разходи за подготовка на обекта; първоначални разходи за доставка, монтаж и монтаж; разходи за тестване на актив; разходи за консултантски услуги

+

Оценка на очакваните разходи за демонтаж на актива и повторно изграждане на обекта

ПРИМЕР:

Определяне на цената на придобиване

Казус: Алфа АД в момента изгражда нов централен офис.

Покупка на земя	BE210,000
Държавни такси	BE8,300
Почистване на обекта	BE14,150
Строителни материали	BE35,000
Труд: - Строители	BE25,800
- Управител на обекта	BE8,300
- Административен мениджър	BE5,000
Лихва по заем (теглен в първия ден на строителството за финансиране на сградата)	BE3,300
Общи режимни разходи	BE7,500

Question: Колко е цената на придобиване на сградата?

Решение:

Покупка на земя	BE210,000	Капитализира се
Държавни такси	BE8,300	Капитализира се
Почистване на обекта	BE14,150	Капитализира се
Строителни материали	BE35,000	Капитализира се
Труд: - Строители	BE25,800	Капитализира се
- Управител на обекта	BE8,300	Капитализира се
- Административен мениджър	BE5,000	Разходи
Лихва по заем (теглен в първия ден на строителството за финансиране на сградата)	BE3,300	Капитализира се *
Общи режимни разходи	BE7,500	Разход

Цена на придобиване = BE210,000 + BE8,300 + BE14,150 + BE35,000 + BE25,800 + BE8,300 + BE3,300 = BE304,850

-
- Виж МСС 23 Разходи по заеми, тъй като има квалифициращи условия и други съображения, които може да не позволят тази сума да бъде капитализирана изцяло.

Оценка след признаване

Два възможни
начина

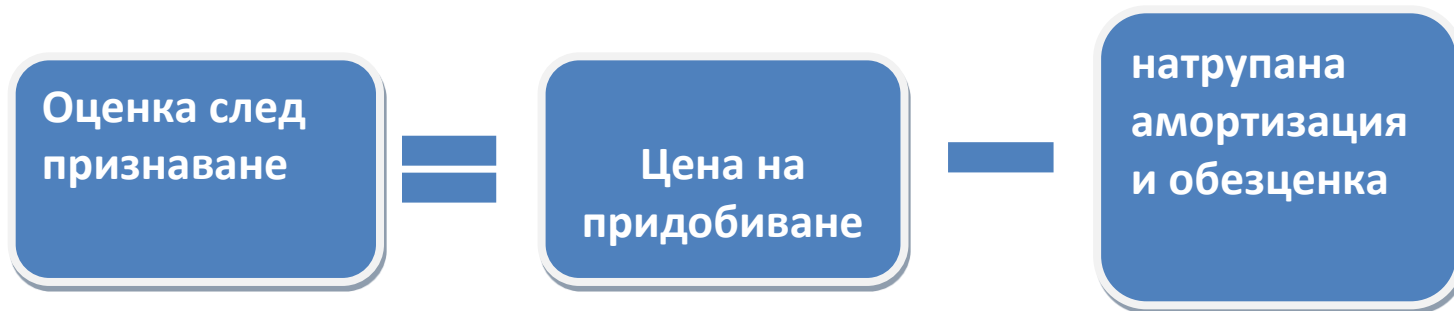


```
graph TD; A[Два възможни начина] --> B[Модел на цената на придобиване]; A --> C[Модел на преоценката]
```

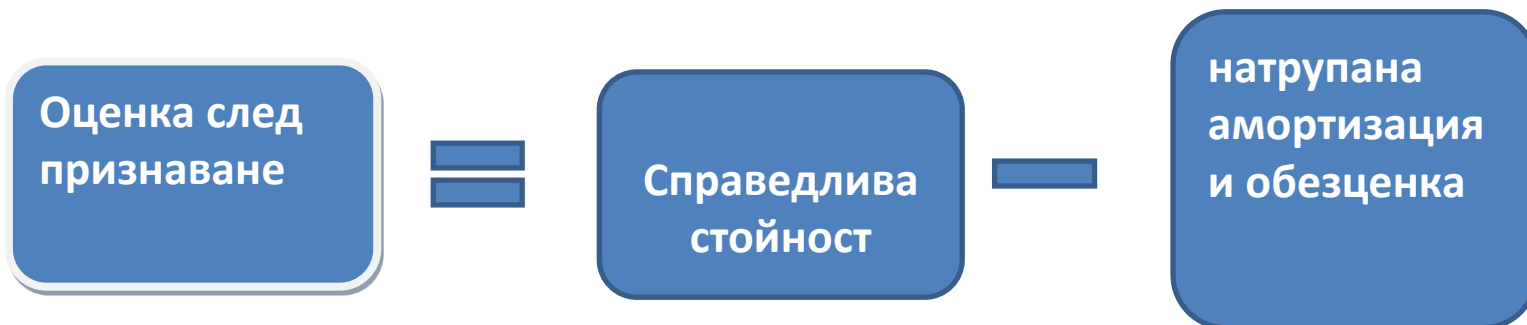
Модел на цената на
придобиване

Модел на
преоценката

Определяне на стойността след признаване по модела на цената на придобиване

Определяне на стойността след признаване по модела на преоценката

Пример:

Оценка след признаване по модела на преоценката

Сграда, придобита на 1 януари 2005 г.:

Цена на придобиване на 1 Януари 2005	BE160,000
Полезен живот	50 години
Нова справедлива стойност на 31 Декември 2020	CU350,000

Въпрос:

Как ще бъде осчетоводен резултатът от преоценката и какъв ще бъде ефектът върху сметките на Алфа за годината, приключила на 31 декември 2020 г.?

Решение:

Балансовата стойност на 31 Декември 2020 г. е:

Цена на придобиване (Брутна балансова стойност): BE160,000

$$\text{Натрупана амортизация} = \frac{\text{BE160,000}}{50} = \text{BE } 3,200 \times 16 = \text{BE } 51,200$$

Нетна балансова стойност = BE 160,000 – BE 51,200 = BE 108,800

Справедливата стойност е BE350,000.

Резултат от преоценката = BE 350,000 – BE 108,800 = BE 241,200

Дт. Имоти, машини и съоръжения	BE190,000
Дт. Натрупана амортизация	BE 51,200
Кт. Преоценъчен резерв	CU241,200

ДВИЖЕНИЕ ПО СМЕТКИТЕ:

Сметка Натрупана амортизация

2. Намаляване на амортизацията след преоценка BE51,200	Преди преоценка BE51,200	1.
Салдо след преоценката: BE 0		

Сметка Имоти, машини и съоръжения

1. Цена на придобиване на машина BE160,000	
2. Увеличение на брутната балансова стойност след преоценка BE190,000	
Салдо след преоценка: BE350,000	

Сметка Преоценъчен резерв

	Формиране на преоценъчен резерв BE241,200	1.
	Салдо след преоценка: BE241,200	

АМОРТИЗАЦИЯ

Основни правила

Амортизацията на активите започва от датата, на която са налични за използване

Амортизацията трябва да бъде прекратена на по-ранната от двете дати:

- ✓ когато предприятието е определило съответния актив за продажба;
- ✓ когато активът бъде отписан от активите на предприятието.

МЕТОДИ НА АМОРТИЗАЦИЯ

Методи на
амортизация

```
graph TD; A[Методи на амортизация] --- B[Линеен метод на амортизация]; A --- C[Метод на намаляващия се остатък]; A --- D[Метод според производствените единици];
```

Линеен метод на
амортизация

Метод на
намаляващия се
остатък

Метод според
производствените
единици

Пример:

Метод на намаляващия се остатък

Данни:

Цена на придобиване на актива: BE100,000

Полезен живот: 5 години

Остатъчна стойност на актива: BE11,000

Въпрос:

Каква е годишната амортизация през полезния живот на актива?

Решение:

1. Определяне на амортизируемата сума на актива:

$$\text{Амортизируема сума} = \text{BE}100,000 - \text{BE}11,000 = \text{BE}89,000$$

2. Определяне на амортизационната норма:

$$\text{Амортизационна норма} = \frac{100}{\text{Полезен живот на актива (години)}} = \text{резултат} \times C \text{ (в процент)}$$

3. Изготвяне на амортизационен план:

Година на амортизация	Амортизационна норма (%)	Годишна амортизация= амортизируема сума* амортизационна норма	Амортизируема сума	Балансова стойност
Първа година	40	$89.000 * 40 = 35,600$	53,400	64,400
Втора година	40	$53.400 * 40 = 21,360$	32,040	43,040
Трета година	40	$32.040 * 40 = 12,816$	19,224	30,224
Четвърта година	50	$19.224 * 50 = 9,612$	19,224	20,612
Пета година	50	$19.224 * 50 = 9,612$	0	11,000
		89,000		

Осчетоводяване на амортизацията на актива за първата година

Дт. Разходи за амортизация 35,600

Кт. Натрупана амортизация 35,600

Пример:

Метод на амортизация, според произведените единици продукция

Случай:

Цена на придобиване на оборудване: BE40,000

Полезен живот на оборудване: 5 години

Очакван обем произведена продукция през полезния живот на актива:

- Първа година- 35,000 единици
 - Втора година- 21,000 единици
 - Трета година- 10,000 единици
 - Четвърта година- 8,000 единици
 - Пета година - 6,000 единици
- Общо количество: 80,000 единици

Въпрос: Какви са амортизационните разходи за всяка година от използването на актива?

Решение:

1. Определяне на нормата на амортизация:

$$\text{Норма на амортизация} = \frac{\text{Амортизируема сума}}{\text{Количество произведена продукция}} = \frac{\text{ВЕ}40,000}{80,000 \text{ единици}} =$$

ВЕ0,5 за единица

2. Изготвяне на амортизационен план

Година на амортизация	Произведена продукция - единици	Норма на амортизация (ВЕ на единица)	Амортизационна квота (ВЕ)
Първа година	35,000	0,5	35,000x0,5 =17,500
Втора година	21,000	0,5	21,000x0,5 =10,500
Трета година	10,000	0,5	10,000x0,5 =5,000
Четвърта година	8,000	0,5	8,000x0,5 =4,000
Пета година	6,000	0,5	6,000x0,5 =3,000
	80,000		Сума на разходите за амортизация= 40 000

ОТПИСВАНЕ

Кога активите се отписват?

При продажба, и др.

или

когато предприятието не очаква и не може да получи никакви ползи от него.

Осчетоводяване на процеса на отписване на актива:

1. Дт. Натрупана амортизация

Кт. Имоти, машини и съоръжения

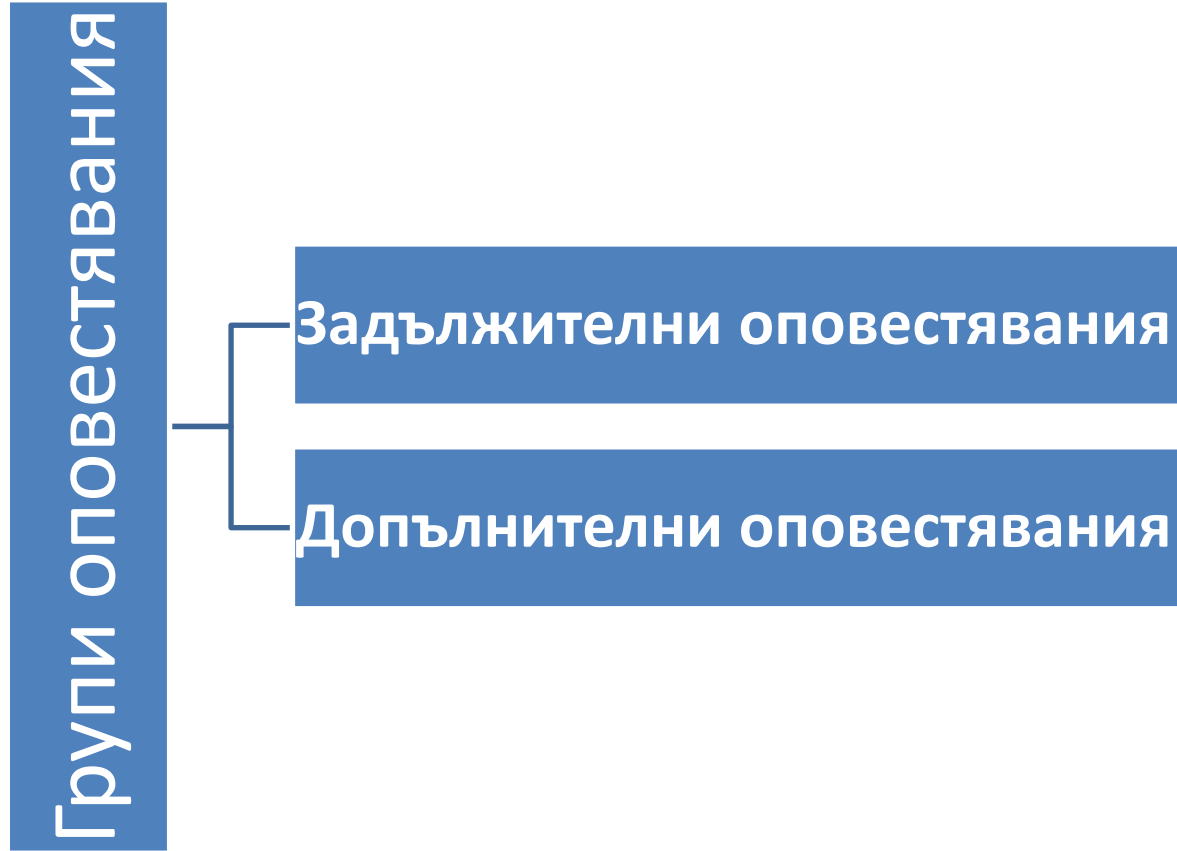
2. Дт. Преоценъчен резерв

Кт. Неразпределена печалба

3. Дт. Приходи от продажби

Кт. Имоти, машини и съоръжения

Оповестяване

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union